

Republika e Kosovës / Republika Kosovo / Republic of Kosova
Komuna e Podujevës / Opština Podujevo / Municipality of Podujeva

SKUPŠTINA OPŠTINE

Na osnovu članova 11 i 12.2 tačka d) Zakona o Lokalnoj Samoupravi br.03/L-040, člana 13 Administrativnog Uputstva (MALS) br. 04/2018 za transparentnost u opštinama, Administrativno Uputstvo (MALS) br.06/2018 za minimalne standarde javnih konsultacija u opštinama, član 13 stav 1.1 Uredbe (MALS) br.02/2021 o postupku izrade i objavljivanja akata opštine, i člana 14. i 15. stav 2.4. Statuta Opštine Podujevo, br.prot.01-020/01-0050862/18, Skupština Opštine Podujevo je na sednici održanoj 15.05.2023. usvojila ovu;

ODLUKU ZA POSTAVLJANJE NA JAVNU RASPRAVU

Član 1

Stavlja se u javnu raspravu:

- *Predlog Akcionog plana za integraciju zajednica Roma, Aškalija i Egipćana 2023-2026 u Opštini Podujevo*

Član 2

Javna rasprava iz ovog stava traje 30 dana, odnosno od **19.05. 2023. do 19.06. 2023. godine**, u okviru kojeg Opštinska kancelarija za zajednice i povratak – OKZP, može organizovati različite javne rasprave/konsultacije, dok se opšta javna rasprava sa građanima održava **30.05. 2023. godine** sa početkom u **11:00 časova**, u novoj zgradi Opštine, prizemlje – sala za sastanke.

Član 3

Predlozi, sugestije ili eventualne primedbe iznose se tokom javnih rasprava, a mogu se i u pisanoj formi izneti za vreme trajanja javne rasprave/konsultacija u Kancelariji za odnose sa javnošću i informisanje, nova zgrada Opštine, kancelarija br.54, kao kao iu elektronskoj formi se može poslati na e-mail adresu; **liman.zeqiri@rks-gov.net**; koji su potom prosleđeni OKZP, u okviru perioda javne rasprave/konsultacija.

Član 4

Dokument iz člana 1. je sastavni deo ove odluke i isti je objavljen na zvaničnoj internet stranici Opštine: <http://kk.rks-gov.net/podujevo> (*rubrika; akti za javnu raspravu*), u centralnoj Platformi za javne konsultacije, kao i na različitim lokalitetima gde Opština smatra da je to potrebno.

Član 5

Javnu raspravu/debatu sprovodi Opštinska Kancelarija za Zajednice i Povratak – OKZP, u saradnji i koordinaciji sa Kancelarijom za Odnose sa Javnošću i Informisanje. OKZP priprema izveštaj sa javne konsultacije i rasprave i daje pojašnjenja o opravdanosti prihvatanja ili neprihvatanja konkretnih predloga i sugestija.

Član 6

Odluka stupa na snagu 7 dana od dana objavljivanja na zvaničnom sajtu Opštine.

Br. 01-016/01-0033585/23
Podujevo, datum; 15. maja 2023.

Predsedavajući Skupštine
Hilmi Hoxha

Republika Kosovo / Republika Kosova / Republika Kosova
Opština Podujevo / Opština Podujevo / Municipality of Podujevo

AKCIONI PLAN ZA INTEGRACIJU ZAJEDNICE ROMA, AŠKALIJA I EGIPĆANA U OPŠTINU PODUJEVO 2023-2026.

Podujevo, april 2023

SKRAĆENICE

Opštinska kancelarija za zajednice i povratak (OKZP) je mehanizam sa najdetaljnijom zakonskom osnovom razvijenom kroz saradnju između organa centralnog nivoa koji imaju direktnu ili indirektnu odgovornost za pitanja zajednica:

Konsolidovani budžet Kosova KBK
Skupština Opštine Podujevo SOP
Opštinska direkcija za obrazovanje ODO
Direkcija administracije DA
Direkcija za zdravstvo i socijalnu zaštitu DZSZ
Direkcija za finansije DF
Direkcija za planiranje i ekonomski razvoj DPER
Odeljenje za urbanizam i zaštitu prostora DUZP
Direkcija javnih službi DJU
Direkcija za kulturu, omladnu i sport DKOS
Direkcija za poljoprivredu, šumarstvo i ruralni razvoj DPŠRR
Direkcija za geodeziju i katastar DGK
Kosovska policija KP
Kancelarija premijera Republike Kosovo KPRKS
Kancelarija za zajednice i povratak pri kabinetu premijera, KZPKP
Kancelarija za dobro upravljanje, ljudska prava, jednake mogućnosti i rodna pitanja KULJPMRP
Ministarstvo za zajednice i povratak (MZIP),
Ministarstvo rada i socijalnog staranja (MRSS),
Ministarstvo administracije lokalne samouprave (MALS),
Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja (MŽSPP),
Ministarstvo za evropske integracije (MEI),
Ministarstvo pravde (MP),
Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP),
Ministarstvo prosvete, nauke i tehnologije (MONT),
Ministarstvo javne uprave (MJA),
Ministarstvo trgovine i industrije (MTI)
Ministarstvo za ekonomski razvoj (MZE),
Ministarstvo finansija (MF)
Ministarstvo kulture, omladine i sporta (MKOS)
Ministarstvo za dijasporu (MZD)
Kosovska policija (PK)
Centar za socijalni rad (CSR)
Opštinska kancelarija za zajednice i povratak (OKZP)

UVOD

Vlada Republike Kosovo nastavlja da bude posvećena svojim principima za demokratsko društvo, sa jednakim pravima za sve građane, bez obzira na etničku pripadnost, veru, jezik, pol, godine, na osnovu primarnog zakonodavstva Ustava Kosova i međunarodnih.

Vlada Kosova izražava svoju punu posvećenost i posvećenost sprovođenju prioriteta „**Strategije i akcionog plana za integraciju zajednica Roma, Skala i Egipćana 2022-2026**“ koji istovremeno predstavljaju odgovor na zahteve proces stabilizacije i pridruživanje.

„**Strategija i akcioni plan za integraciju zajednica Roma, Aškailija i Egipćana 2022 – 2026**“ završava se 2026. godine, stoga Vlada Kosova posebnu pažnju posvećuje poboljšanju položaja zajednica Roma, Aškailija i Egipćana u „ Plan strateških dokumenata Vlade za 2022-2026. godinu“ obuhvatio je i izradu novog plana.

Za sprovođenje Akcionog plana, opština Podujevo, odnosno Kancelarija za zajednice i povratak u saradnji sa Organizacijom za bezbednost i evropsku saradnju OEBS, uz učešće svih opštinskih direkcija, bezbednosnih institucija i nevladinih organizacija koje deluju u Podujevu, izradio je novi Plan akcije 2023-2026.

Ovaj plan čuva organizacionu strukturu Akcionog plana Vlade Kosova, stoga je ovaj plan izrađen na osnovu plana Vlade, prepilujući podatke i specifikacije koje opština Podujevo ima.

METODOLOGIJA

Polazna tačka za izradu ovog plana bio je pristup zakonodavstva i Vlade Kosova prema zajednicama Roma, Aškailija i Egipćana.

Glavni cilj ovih dokumenata je integracija zajednica Roma, Aškailija i Egipćana u kosovsko društvo obezbeđujući im zapošljavanje, obrazovanje, bolje stanovanje i institucionalni pristup, obezbeđujući najbolje mogućnosti za njihovo učešće u donošenju odluka.

Što se tiče metoda i tehnika korišćenih za izradu plana, korišćeno je nekoliko metoda.

Pored podataka iz Strategije i Akcionog plana Vlade Kosova, korišćeni su i podaci Opštinske kancelarije za zajednice i povratak opštine Podujevo, praktikovani su grupni rad i istraživanje putem upitnika.

Fokus grupe imaju za cilj da izazovu trenutne potrebe zajednica sučeljavanjem njihovih mišljenja. Ovo je pomoglo u određivanju prioriteta od strane različitih vladinih i nevladinih predstavnika, dok su upitnici upućeni institucijama, odnosno direkcijama koje se odnose na planove i projekte koji utiču na zajednice. Ovo je pomoglo da se usklade radnje i izbegne dupliranje posla.

Takođe, sprovedeni su upitnici sa stanovnicima naselja Roma, Aškailija i Egipćana kako bi se identifikovali problemi sa kojima se suočavaju. Sva znanja dobijena iz ove oblasti su usaglašena i navedena u konkretnim aktivnostima i koracima.

Obilaskom naselja u kojima žive ove zajednice i intervjuima koje smo uradili sa mnogima od njih, za sve oblasti. Ono što je za njih bilo najvažnije, i što se vidi kao velika zabrinutost, jeste nezaposlenost, a kao posledica teških ekonomskih uslova, pa je kao rezultat toga stigla čak i do fenomena ilegalnih migracija sa zahtevom za bolji život.

Oblasti koji će biti tretirani ovim akcionim planom su:

- 1. Obrazovanje**
- 2. Zdravstvo**
- 3. Zapošljavanje, socijalna zaštita;**
- 4. Stanovanje, infrastruktura;**
- 5. Mediji, kultura, omladina, sport;**
- 6. Diskriminacija**

1. OBRAZOVANJE

Stanje obrazovanja zajednica Roma, Aškacija i Egipćana u opštini Podujevo nije na pravom nivou.

Ovde su uključeni neki faktori, problemi koji utiču na neobrazovanje, napuštanje škole, posebno ženskog pola, i dalje predstavljaju značajan problem.

je učestvovalo više od **150 ispitanika**, svi su naveli tešku ekonomsku situaciju kao glavni faktor koji utiče na napuštanje. Iz raznih razloga kao što su teška ekonomska situacija, nezadovoljavajući nivo svesti o značaju obrazovanja, rani i neplanirani brakovi.

Mnogi učenici napuštaju školu zbog gore navedenih uslova i okolnosti.

Broj učenika koji pohađaju srednje i visoko obrazovanje je veoma nizak u odnosu na broj učenika koji završavaju osnovnu školu.

U osnovnim i nižim srednjim školama opštine Podujevo u 2022/2023. godini u ovim školama se školuje 179 učenika i 10 predškolaca iz RAE zajednica.

08 učenika od I do X razreda

78 učenika od 1. do 9. razreda

72 učenika od I do X razreda

ONSS „Enver Maloku“ Podujevo, od -I- do -X- od **0 učenika**

ONSS „Luigi Gurakuqi“ Battava, od -I- do -X- od **8 učenika**

ONSS „Zahir Pajaziti“ Orlane, od -I- do -X- od **8 učenika**

ONSS „Ali Ajeti“ Stetlje, od -I- do -X- od **5 učenika**

ONSS „Kongresi i Manastiri“ Gllamnik, od -I- do -X- od **0 učenika**

Ukupno u ONSS ima 179 učenika iz nevećinskih zajednica.

Dok u srednjim školama školovanje nastavlja **16 učenika** u ovim školama:

VSS „Isa Boletini“ Podujevo, **14 učenika**

VSS „Fan S. Noli“ Podujevo, **2 učenika**

VSS „Zahir Pajaziti“ Orlane, **0 učenika**

VSS „Aleksandar Xhuvani“ Podujevo, **0 učenika**

195 učenika iz nevećinskih zajednica pohađa osnovne i više srednje škole .

3 studenta iz RAE zajednica studiraju na univerzitetu .

Obrazovni sistem je jedinstven i nudi jednake obrazovne mogućnosti svoj deci školskog uzrasta, bez ikakve razlike , bilo da je to etnička, verska ili polna.

U opštini Podujevo nastava se organizuje samo na albanskom jeziku, s obzirom da učenici zajednica tečno govore albanski , uče zajedno u učionici sa učenicima većine.

S obzirom na ozbiljnu socio-ekonomsku situaciju nevećinskih zajednica, potrebni su posebni programi za stimulisanje obrazovanja bilo kroz stipendije, lokalne i međunarodne nevladine organizacije i drugi donatori da dodeljuju stipendije učenicima i studentima koji će, ma koliko malo, pokriti svoje **troškove** za nastavak kvalitetnijeg obrazovanja.

2. ZDRAVSTVO

Infrastruktura i mreža zdravstvenih usluga u Opštini Podujevo je zadovoljavajuća i ima sledeću infrastrukturu:

Glavni centar porodične medicine (GCPM)
Centar porodične medicine (CPM) Orlane
Centar porodične medicine (CPM) Lužane
Centar porodične medicine (CPM) u Krpimeju, a postoji i 18 ambulanti porodične medicine (APM)
Izgradnja Specijalističke Ambulante u blizini ONSS "Enver Maloku" Podujevo i
Izgradnja nove zgrade Urgentnog Centra u - Podujevo.
Medicinske usluge su na istom nivou za sve građane bez razlika.

Tamo gde postoje aktivnosti i zdravstveni tretmani primarnog sistema prema zajednicama i oni su na pravom nivou.

Ne izostaju aktivnosti pružanja primarne zaštite majki i dece, akcije sprovede Ministarstvo zdravlja, porodilište i savetovalište za majke i decu i savetovalište za planiranje porodice i kontracepciju.

Kontinuirano se radi u ovom pravcu u pružanju zdravstvenih usluga u primarnoj zaštiti, u imunitetu, u lečenju bolesti i u prevenciji anemije i infekcija, crevnih parazita i drugih bolesti.

U tom pravcu se sistematski radijo na zdravstvenom vaspitanju u grupama i zajednicama, kao i na obezbeđivanju drugih uslova i praksi u kontekstu zdravstvene zaštite, a pristupi medicinskih timova zajednicama su uvek bili na nivou.

Kontinuirano se radi na obuci i pripremi za razmenu znanja o ličnoj i kolektivnoj higijeni, higijenskoj ishrani i skladištenju hrane.

Epidemiološka služba stalno kontrolise vodu za piće i preduzima mere za sprečavanje zagađenja vazduha i životne sredine za sve građane.

Sa ovim problemima sa pijaćom vodom suočavaju se meštani sela Orlan, koji nemaju vodovodnu i kanalizacionu mrežu, to je problem svih tamošnjih stanovnika, koji vodu snabdeavaju iz prirodnih izvora, iz bazena i bunara, besplatno. Rešenje ovog problema je potrebno u budućnosti.

3. ZAPOSŁJAVANJE I SOCIJALNA ZAŠTITA

Nezaposlenost među zajednicama Roma, Aškalijska i Egipćana je veliki problem, koji su istakli svi ispitanici u Opštini Podujevo, zbog čega su mnogi od njih migrirali sa Kosova u zapadne zemlje, videći to kao priliku za život. bolje.

Broj zaposlenih u ovim zajednicama je simboličan u javnom i privatnom sektoru, zaposleno je 27 lica .

U KFS - **3 osobe** , u KEC - **1 osoba** , u Policiji Kosova - **2 osobe** , u obrazovanju - **4 osobe** , u vatrogasnoj službi - **1 osoba** , u zdravstvu - **1 osoba** , u Preduzeću za čišćenje - **7 radnika** iu Opštini - **1 lice** , u Kosovatrans - **3 osobe** , tehnički radnici u školama - **2 lica** , u MMPHR - **jedno lice** i u RTK - **jedno lice** .

31 lice iz RAE zajednica

je identifikovano kao nezaposleno , ovaj broj nije realan jer postoje podaci da značajan broj nezaposlenih nije obavešten. Nezaposleni se moraju obavestavati svaka tri meseca da bi imali stvarno postojeće stanje.

U Opštini Podujevo, pored međunarodnih organizacija, poseban doprinos daju i lokalne NVO RAE zajednica koje se bave njihovom integracijom.

NVO zajednica RAE kao što su "**Shpresa Demokratike**", "**Qendrimi**"dhe "**Një hap me ne**"

Sprovode različite aktivnosti gde obučavaju članove zajednice uz obuku za različite zanate. Kao i da im pomaže i oprema ih alatima za obavljanje zanata za koje su obučeni. Obuke se nude i za pripadnice zajednica u kojima se nude relevantne obuke kao što su: za frizerke, šivače, itd. Na osnovu **Memoranduma o razumevanju i saradnji sa Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM), opština** nastavlja sa realizacijom projekta stabilizacije nevećinskih zajednica, projekata koje finansira EU, a vodi Kancelarija EU. na Kosovu u sufinansiranju sa Opštinom za javne, obrazovne projekte, kao i sa drugim pojedinačnim projektima za nevećinske zajednice za samozapošljavanje i regeneraciju prihoda sa alatima za učešće.

Preporučujemo da opština preduzme mere za izradu projekata za stručno usavršavanje pripadnika nevećinskih zajednica u oblastima i profesijama koje su potrebne tržištu rada.

Na osnovu evidencije Centra za socijalni rad evidentirano je **66 porodica aškalijske zajednice** sa **353 člana** i **5 porodica romske zajednice** sa **37 članova** .

Ima **71 porodica** sa **390 pripadnika nevećinskih zajednica** .

Smatramo da je neophodno preduzeti radnje u cilju poboljšanja situacije i pružanja pomoći u različitim oblicima čak i porodicama sa teškim uslovima, a koje nisu uključene u socijalnu pomoć.

4. STANOVANJE I INFRASTRUKTURA

Manjinske zajednice žive zajedno sa većinom u Opštini Podujevo, kako u gradu tako i na selu.

U gradu žive sledeće naselja:

naselje „Ali Ajeti“, 71 kuća sa 388 stanovnika zajednice Aškalijska,
9 kuća romske zajednice sa 67 članova i 2 kuće zajednice Egipćana sa 11 članova.
Naselje ul. "Xhafer Meta" 51 kuća sa 318 stanovnika zajednice Aškalijska.
Selo Orlane, 7 kuća, 44 stanovnika zajednice Aškalijska.
Selo Battavo, 13 kuća sa 63 stanovnika zajednice Aškalijska.
Selo Svetlje, 3 kuće sa 12 stanovnika zajednice Aškalijska.
Selo Perane, 3 kuće sa 11 stanovnika zajednice Aškalijska.
Kod Železnice je 1 porodica sa 7 članova zajednice Aškalijska.
Kod GCPM - a je 1 porodica sa 7 članova zajednice Aškalijska .
U stanovima se nalaze 2 porodice sa 9 članova zajednice Aškalijska.
U Kuvajtskom naselju u Balovac 1 porodica sa 5 članova zajednice Aškalijska.

152 kuće zajednice Aškalijska sa 857 stanovnika.

09 kuća romske zajednice sa 67 članova i

02 kuće egipatske zajednice sa 11 članova .

Ima ukupno 163 porodice sa 935 članova.

Infrastruktura je dobro organizovana, sa saobraćajnicama, trotoarima, kanalizacionom mrežom, vodovodnom mrežom, mrežom rasvete u gradu i drugim uslugama uopšte.

Postojao je zahtev za ove projekte kao što sledi:

1. Projekat ulice „Sami Rama“ u naselju „Xhafer Meta“,
2. Projekat trotoara u Battavi, ulica „Enver Maloku“, naselje Aškalijska ,
3. Izgradnja mreže Novi vodovod u naselju "Ali Ajeti", ulica "Ulqini" i
4. Izgradnja mreže za osvetljenje, prva ulica, naselje „Ali Ajeti“, Podujevo, naseljeno romskom i aškalijskom zajednicom.

5. U izgradnji je put „Skenderbeu“, projekat od posebnog značaja za sve stanovnike, gde će dugoročno uticati na bezbednost građana u saobraćaju, pa i u neveličinskim zajednicama, studenata i stanovnika ovih zajednica.

*Proširenje puteva, trotoari, rasveta, biciklističke staze i druge saobraćajne mreže.

6. Veoma važni projekti u izgradnji su i za selo Orlane. Vodovodna i kanalizaciona mreža za sve stanovnike gde živi i zajednica Aškallija.

Ovakvi projekti će se nastaviti i ubuduće, kao u obrazovanju, infrastrukturi, stanovanju, životnoj sredini i drugim oblastima.

Postoje i neki drugi zahtevi kojima je veoma potrebna izgradnja kuća, gde su u veoma ozbiljnom socio-ekonomskom stanju. Među njima, neke porodice koje su se prijavile nemaju svoju imovinu.

Za neke porodice su izgrađene kuće, bilo od strane opštine ili od strane Kancelarije za dobro upravljanje pri kabinetu premijera, Ministarstva za zajednice i povratak i raznih donatora, zahtevi za kućama su veliki i mogućnosti za izgradnju kuća za porodice moraju biti tražio svaki put. U potrebi.

Pošto nemaju prostor, zemljište, za izgradnju kuća, u svim kvartovima u kojima žive, neveličinskim zajednicama ima mnogo zahteva za renoviranje postojećih kuća, unutrašnje ili spoljašnje renoviranje kuće.

Postoje i zahtevi za nadzidivanje u onim kućama gde postoji mogućnost izgradnje usled nedostatka prostora za stanovanje u kući sa više članova.

Trebalo bi razmotriti i mogućnost pronalaženja imanja na kome bi porodice koje imaju teške uslove, a nemaju imovinu na svoje ime, mogle da grade kuće.

Trebalo bi razmotriti i mogućnost pronalaženja nekretnine na kojoj bi porodice koje imaju teške uslove, a nemaju imovinu na svoje ime, imale mogućnost da grade kuću.

Da stvori uslove od strane Opštine Podujevo za legalizaciju imovine za porodice koje žive u neformalnim naseljima u slučajevima kada imovina nije na njihovo ime.

U našoj opštini ne postoji kolektivno stanovanje za socijalne slučajeve, ovde se bavimo samo slučajevima stanovanja – individualnim stanovanjem za veoma ozbiljne socio-ekonomske slučajeve.

Nadamo se da će se rešiti imovinsko pitanje kako bi se rešila stambena situacija za one porodice koje su u teškoj ekonomskoj situaciji.

5. MEDIJI, KULTURA, OMLADINA, SPORT

Lokalni mediji igraju važnu ulogu za RAE zajednicu, i za njihovo informisanje o svim oblastima života.

Zajednice su uvek informisane da učestvuju u svim javnim debatama sa građanima gde mogu da debatuju i izraze svoje zahteve.

Distribucija informacija o svim javnim aktivnostima se vrši preko TV Lapi i lokalnih radija - Radio Lapi i Radio Vizioni i drugih sredstava informisanja.

Vredi napomenuti i to da na „**Radio Vizioni**“ jednom nedeljno postoji program zajednice Aškalijska, tu su debate, informacije, čestitke i pozdravi, muzički programi itd. Vredi naglasiti nedostatak kampanja za podizanje svesti, bilo preko Llapit TV i lokalnih radija, ili čak društvenih mreža o informisanju manjinskih zajednica, sa posebnim naglaskom na mlade zajednica o njihovom učešću u javnom životu iu svim procesima donošenja odluka u Opštini Podujevo. Ove aktivnosti bi se sprovodile u saradnji sa organizacijama i mehanizmima koji sprovode programe za integraciju zajednica u društvo.

KULTURA, OMLADINA, SPORT

Razvoj kulturnih i sportskih aktivnosti je ograničen zbog nedostatka infrastrukture i finansijskih sredstava, da bi se to izbeglo potrebno je nastaviti i povećati podršku kulturnim i sportskim klubovima.

Omogućiti realizaciju vežbi za sportske klubove u sportskoj sali „Hakif Zejnullahu“ Podujevo

Imati posebne programe na lokalnim radnjama za kulturne i sportske aktivnosti posvećene manjinskim zajednicama. Podrška omladinskim aktivnostima je takođe od posebnog značaja.

U tom kontekstu, DKOS treba da radi u saradnji sa lokalnim nevladinim organizacijama i zajednički realizuje kulturno-umetničke aktivnosti uz učešće mladih za praznike koji su predviđeni na osnovu Zakona o službenim praznicima, odnosno obeležavanju 8. aprila, koji je Dan Roma i 15. februar Dan Aškalijska.

U Podujevu su svi klubovi otvoreni za sve one koji imaju talenta u sportovima kao što su fudbal, košarka, odbojka, rukomet, plivanje, karate itd.

6. DISKRIMINACIJA

Diskriminacija na osnovu etničke pripadnosti za zajednice Roma, Aškalijska i Egipćana, na osnovu Strategije za postizanje ciljeva, predviđa razvoj i sprovođenje sveobuhvatne politike u svim fazama i nivoima politika, programima i projekata, gde će uticati na borbu protiv diskriminacije. protiv rasizma i diskriminacije zajednica Roma, Aškalijska i Egipćana na sistematski način i u podizanju kvaliteta života nevećinskih zajednica, kao što su obrazovanje, zapošljavanje, socijalna zaštita, zdravstvo, stanovanje, stanovanje, infrastruktura i sve druge sfere života.

Koji sistemski utiču kroz ekonomski razvoj i sprovođenje sveobuhvatnih politika u svim fazama i nivoima politika i programa za najbolju dobrobit svih građana, a posebno stanovnika nevećinskih zajednica u našoj Opštini.

* Diskriminacija i ljudska bezbednost

* Jedan od glavnih ciljeva ljudske bezbednosti je da obezbedi uslove da svi ljudi iskoriste i prošire svoje mogućnosti, izbore i sposobnosti, oslobođeni neizvesnosti.

- * Diskriminacija po bilo kom osnovu onemogućava ljude da podjednako ostvaruju svoja prava i izbore i to rezultira ne samo ekonomskom i socijalnom nesigurnošću, već utiče i na samopoštovanje i samoopredeljenje diskriminisane osobe, kao i na rasnu diskriminaciju i kršenje prava pripadnika određenih manjinskih grupa predstavlja društvenu nestabilnost.
 - * Priznavanje urođenog dostojanstva i jednakih prava, kako je navedeno u Preambuli Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, svih članova ljudske porodice, predstavlja stub slobode, pravde i mira u svetu.
 - * Prema tome, prevazilaženje de facto nejednakosti zasnovanih na rasi, polu, nacionalnom identitetu, veri, jeziku i drugim društvenim i ekonomskim uslovima treba da bude visoki prioritet u dnevnom redu ljudske bezbednosti.
 - * Uopšteno govoreći, diskriminacijom se smatra svaki oblik razlike, isključenja, ograničenja ili bilo koje preferencije, sa ciljem uskraćivanja ili odbacivanja jednakih prava i zaštite, kao i negiranje principa jednakosti ljudskog dostojanstva.
 - * U zavisnosti od razloga za takvo postupanje, može se govoriti o diskriminaciji na osnovu rase, nacionalnosti, boje kože, pola, veroispovesti itd.
 - * Veoma je važno znati da se svaka razlika ne može odmah smatrati diskriminacijom u smislu kršenja ljudskih prava.
- Sve dok je ova razlika zasnovana na razumnim i objektivnim kriterijumima, može biti opravdana.
- * Poznata je i pozitivna diskriminacija, ili drugačije nazvana pozitivna akcija, koju sprovode institucije vlasti opštine Podujevo za manjinske zajednice.
 - * Oduvek su podržavane mere pozitivne akcije, za favorizovanje nevećinskih zajednica kako bi se nadoknadile dosadašnje nejednakosti za njihovu integraciju u sve oblasti života i za socio-ekonomsku stabilizaciju, kao i za zaštitu od diskriminacije i njihovih prava svih građana.
 - * U okviru opštinskih institucija postoji i službenica odgovorna za zaštitu od diskriminacije.

Akcioni plan

AKCIONI PLAN

I. Obrazovanje

Cilj: Izgradnja kvalitetnog i sveobuhvatnog obrazovnog sistema zasnovanog na pravdi, jednakosti i poštovanju različitosti koji doprinosi integraciji puna zajednica Roma, Ašakinja i Egipćana u društvu.

Cilj 1: Značajno poboljšanje učešća u obrazovanju i kvaliteta obrazovanja pripadnika RAE zajednica

Aktivnost 1: Uključivanje romskih, ašaklinjskih i egipćanskih prosvetnih radnika i njihovi asistentata u predosnovni i u predškolski nivo.

	Period	Nosilac	Budžet
1	2023	ODO,OKZP	KBK, donatori
2	2023	ODO,OKZP	KBK
3	2023	ODO,OKZP	KBK
4	2023	ODO,OKZP	KBK

Aktivnost 2 : Obzbeđivanje programa reintegracije za decu vraćenu iz dijaspor

	Period	Nosilac	Budžet
1	Kontinuirano	OKZP,ODO	KBK
2	Kontinuirano	OKZP,ODO	KBK
3	Kontinuirano	OKZP,ODO	KBK
4	Kontinuirano	OKZP,ODO	KBK
5	Kontinuirano	OKZP,ODO	KBK

Napomena: KBK-konsolidovani budžet Kosova, sredstva su izdvojena od MONT-a za ove aktivnosti

Aktivnost 3: Motivacija za povećanje učešća u obrazovanju

	Period	Nosilac	Budžet
1	2023 -2026	OKZP-ODO	KBK
2	Kontinuirano	ODO-OKZP	KBK

Akциони plan

3	Akcija 3.2. Identifikovane su potrebe učenika koji ne prate nastavu redovno	Kontinuirano	ODO-OKZP	KBK
	Akcija 3.3 Programi intenzivnog neformalnog učenja su obezbeđeni za učenike koji imaju	Kontinuirano	ODO-OKZP	KBK
4	prekinuo školovanje na osnovnom i srednjem nivou	Kontinuirano	ODO-OKZP	KBK
5	Akcija 3.4 Uzđbenici i školski materijali se obezbeđuju besplatno	Kontinuirano	ODO	KBK
6	Akcija 3.5 U školama se nude dodatni časovi za romski jezik i druge romske predmete	2023		

Aktivnost 4. Stvaranje uslova za nastavak školovanja nakon obaveznog školovanja				
1	Akcija 4.1 Osnivanje fonda za stipendije	Period 2023	Nosilac ODO	Budžet KBK
2	Akcija 4.2 Osnivanje zajedničke komisije sastavljene od zajednica, ustanove i organizacije za dodelu stipendija	2023	ODO-OKZP- NVO	KBK
3	Akcija 4.3 Organizuju se kampanje podizanja svesti za kontinuirano obrazovanje	2023-2026	ODO-OKZP- NVO	KBK
4	Akcija 4.4 Pripremni kursevi se nude tokom školske godine za upis u srednju školu, za učenike sa slabim uspehom	2023-2026	ODO-OKZP	KBK

Aktivnost 5. Uključivanje dece sa smetnjama u razvoju u redovni obrazovni sistem				
1	Akcija 5.1 Deca sa posebnim potrebama su identifikovana	Period 2023 Kon- tinuirano	Nosilac OKZP-ODO	Budžet KBK
2	Akcija 5.2 Izveštavanje i koordinacija rada sa MONT-om za dalje aktivnosti	Kontinuirano	ODO	KBK

Aktivnost 6. Sprečavanje segregacije i diskriminacije pravnim aktima				
1	Akcija 6. Izveštavanje škola o prijavljenim slučajevima segregacije ili zanemarivanja	Period Kontinuirano	Nosilac ODO	Budžet KBK
2	Akcija 6.2 Adresiranje i odabir prijavljenih slučajeva	Kontinuirano	ODO	KBK

3 Akcija 6.3 U saradnji sa MONT-om, nude se obuke za nastavnike	Kontinuirano	ODO-MONT KBK
---	--------------	-----------------

Cilj 2: Kvalitativna i efikasna saradnja relevantnih institucija i organizacija u funkciji edukacije članova Zajednice Roma, Aškalija i Egipćana

Aktivnost 1: Zajedničke aktivnosti sa policijom zajednice koje se odnose na bezbednost	Period	Nosilac	Budžet
1 Akcija 1.1 Saradnja sa Opštinskim savetom za bezbednost zajednice.	2023-2026	ODO-OKZP	KBK
2 Akcija 1.2. KKS B identifikuje slučajeve koji se odnose na narušavanje bezbednosti učenika u školama	Kontinuirano	ODO	KBK
3 Akcija 1.3 ODO zaključuje sporazum o saradnji sa policijom zajednice u vezi sa obezbeđivanjem bezbednosti učenika u školama. Elementi sporazuma su patrola I redovni, u blizini škole.	2023 Kontinuirano	ODO-PK	KBK
4 Akcija 1.4 ODO, škole i kosovska policija izrađuju akcioni plan	2023-2026	ODO-PK	KBK
5 Akcija 1.5 Održavaju se redovni tromesečni sastanci između ODO-škola, PK i predstavnici zajednice.	Kontinuirano	ODO-OKZP-PK	KBK
6 Akcija 1.6 Sastavljaju se i objavljuju kvartalni izveštaji	Kontinuirano	ODO-PK	KBK

Aktivnost 2. Mere za nepoštovanje Zakona o obaveznom obrazovanju	Period	Nosilac	Budžet
1 Akcija 2.1. Identifikovani su učenici koji su napustili školu i koji ne pohađaju školu redovno	Kontinuirano	ODO-OKZP	KBK
2 Akcija 2.2 Organizuju se informativni sastanci sa zajednicama u vezi sa zakonskim obavezama o obaveznom obrazovanju	2023-2026	ODO-OKZP	KBK
3 Akcija 2.3 Pravne mere se preduzimaju protiv školskog osoblja koje ne prijavi na vreme slučajeve napuštanja i nepohađanja.	Kontinuirano	ODO	KBK

Aktivnost 3: Nude se postojeći programi za smanjenje školske nepismenosti – institucionalna područja	Period	Nosilac	Budžet
1 Akcija 3.1. Identifikovani su partneri koji nude licencirane programe protiv nepismenosti	2023	ODO-OKZP	

Akcioni plan

2	Akcija 3.2 Identifikovani su pojedinci koji nisu pohađali školu	2023	ODO-OKZP	
3	Akcija 3.3 Organizuju se sastanci sa identifikovanim grupama kako bi se informisale o mogućnostima u vezi sa iskorenjivanjem nepismenosti	2023	ODO-OKZP	
4	Akcija 3.4 Organizovati kurseve za žene samo u centrima zajednice	2023	ODO-OKZP	

Aktivnost 4: Stvaranje resursnog centra na opštinskom nivou				
		Period	Nosilac	Budžet
1	Akcija 4.1 Dopunski časovi su ponudeni učenicima osnovnih škola	Kontinuirano	ODO-OKZP	
2	Akcija 4.2 Razni kursevi za pripadnike zajednica Roma, Aškalija i Egipćana	Kontinuirano	ODO-OKZP	
3	Akcija 4.3 Obezbediti programe za iskorenjivanje nepismenosti	Kontinuirano	ODO-OKZP	
4	Aktivnost 4.4 Uključivanje roditelja u aktivnosti Centra.	Kontinuirano	ODO-OKZP	
5	Akcija 4.5 Osnivanje saveta roditelja učenika iz redova romske zajednice, Aškalija i Egipćana	Kontinuirano	ODO-OKZP	
6	Akcija 4.6 OKZP olakšava koordinaciju rada SRUZRAE sa SRN	Kontinuirano	ODO-OKZP SRN	

Savet roditelja učenika zajednica Roma, Aškalija i Egipćana

Savet roditelja i nastavnika

Aktivnost 5: Organizuju se kulturne i sportske aktivnosti			
	Period	Nosilac	Budžet

Akcioni plan

1	Akcija 5.1 Formira se kulturna grupa škole koju čine nastavnici, učenici i roditelji	2016	ODO-škola OKZP	Nisu potrebni
2	Akcija 5.2 U školi se formiraju sportske grupe u vidu sportskih klubova	2023	ODO-škola OKZP	Nisu potrebni
3	Akcija 5.3 Izrađuje se školski plan za kulturne i sportske aktivnosti multietničkog karaktera	2023	ODO-škola formirane grupe	Nisu potrebni
4	Akcija 5.4 Imenuju se odgovorni za realizaciju aktivnosti prema urađenom planu	2016	ODO-škola formirane grupe	Nisu potrebni
5	Akcija 5.5 Budžet se utvrđuje za aktivnosti predviđene u sačinjenom planu	2016	ODO-škola formirane grupe	Nuk kerkoehen
6	Akcija 5.6 Kulturne aktivnosti se organizuju u skladu sa interesima zajednice	Kontinuirano na osnovu izrade plana	ODO-škola formirane grupe	DKOS, ODO

ZDRAVSTVO

Cilj: Pобоljšanje zdravstvenog i socijalnog statusa, i kvaliteta usluga i pristupa zdravstvenom i socijalnom sistemu Kosova, bez diskriminacije tri zajednice Roma, Aškalija i Egipćana.

Cilj 1: Stvaranje kvalitetnih i stabilnih higijensko-sanitarnih uslova i pogodnog i zdravog okruženja u naseljima RAE zajednica

Aktivnost 1: Preduzimanje aktivnosti na poboljšanju higijenskih i sanitarnih uslova, životne sredine i relevantnih praksi i ponašanja	Period	Nosilac	Budžet
1 Akcija 1.1 Obezbeđivanje vode za piće, kanalizacije i određenih mesta za odlaganje otpada i električne mreže u naseljima RAE zajednica	Kontinuirano	Opština OKZP- MRSSZ	
2 Akcija 1.2 Obezbeđivanje programa obuke i edukacije za zdravlje i ličnu higijenu	Kontinuirano	OKZP- DZSZ	
3 Akcija 1.3 Institucionalizacija položaja zdravstvene medijacije	2023	DZSZ, OKZP, NVO-të	

Cilj 2: Omogućavanje pristupa socijalnim uslugama kroz razmenu informacija, uključivanje u šeme pomoći i pružanje usluga na pravi način i u skladu sa potrebama

Aktivnost 2: Pružanje socijalnih usluga kroz podizanje svesti, informisanje i uključivanje u postojeće šeme.	Period	Nosilac	Budžet
1 Akcija 2.1 Informisanje zajednica o mogućnostima primanja i vrstama usluga	Kontinuirano	OKZP-CSR	
2 Akcija 2.2 Pružanje socijalne pomoći zajednicama RAE	Kontinuirano	MRSSZ	KBK
3 Akcija 2.3 Olakšice opštinskih obaveza za porodice koje nemaju socijalnu pomoć ili bilo koji drugi oblik prihoda	Kontinuirano	OKZP	

Cilj 3: Procena stanja zdravstvenog znanja tri zajednice kroz prikupljanje i analizu stabilnih i pouzdanih podataka.

Aktivnost 3: Poboljšanje pristupa tri zajednice zdravstvenom sistemu i njegovo korišćenje njegovu efikasnost kroz kampanje informisanja i podizanja svesti		Period	Nosilac	Budžet
1	Akcija 3.1 Održavanje kampanja za imunizaciju, zdravstveni sistem, reciklažu otpada itd.	Kontinuirano	DZSZ- GCPM-OKZP	
2	Akcija 3.2 Održavanje sastanaka u zajednicama radi informisanja i povećanja svesti o pravima na pružene medicinske usluge	Kontinuirano	DZSZ- GCPM-OKZP	
3	Akcija 3.3 Obavezna vakcinacija sve dece uzrasta 0-14 godina	Kontinuirano	DZSZ- GCPM-OKZP NVO	
4	Akcija 3.4 Obuka i osposobljavanje majki za povećanu negu tokom trudnoće, redovni lekarski pregledi.	Kontinuirano	DZSZ- GCPM-OKZP	
5	Akcija 3.5 Biti primarna briga za majke i decu pre, tokom i posle porođaja	Kontinuirano	DZSZ- GCPM-OKZP	

Cilj 4: Stvaranje kvalitetnih i održivih higijensko-sanitarnih uslova i zdrave životne sredine u naseljima RAE zajednica

Aktivnost 4: Poboljšanje pristupa tri zajednice zdravstvenom sistemu i njegovo korišćenje njegovu efikasnost kroz kampanje informisanja i podizanja svesti		Period	Nosilac	Budžet
1	Akcija 4.1 Sistematski održavati sastanke o zdravstvenom obrazovanju u grupama i zajednicama, kao i u obezbeđivanju uslova i drugih praksi u kontekstu očuvanja zdravlja i pristupa medicinskih timova zajednicama kad god je to potrebno	Kontinuirano	DZSZ- GCPM-OKZP NVO-tě	
2	Akcija 4.2 Nastaviti sa održavanjem obuka i kampanja za pružanje zdravstvenih usluga u primarnoj zaštiti, imunitetu u lečenju bolesti i prevenciji anemije i infekcija, crevnih parazita, tuberkuloze i drugih zaraznih bolesti.	Kontinuirano	DZSZ- GCPM-OKZP NVO-tě	

<p>3 Akcija 4.3 Treba postojati stalna obuka i priprema za kompletiranje znanja o ličnoj i kolektivnoj higijeni hrane, higijeni i skladištenju hrane</p>	Kontinuirano	DZSZ- GCPM-OKZP NVO-të	
<p>4 Akcija 4.4 Tretman epidemiološke službe za proveru vode za piće i preduzimanje mera za sprečavanje zagađenja životne sredine za sve građane</p>	Kontinuirano	DZSZ- GCPM-OKZP NVO-të	
<p>5 Akcija 4.5 Održavati kampanje i obuke u školama preko zdravstvenog osoblja za prevenciju devijantno negativnih pojava kao što su: prostitucija, droga, alkohol, duvan i dr.</p>	Kontinuirano	DZSZ- GCPM-OKZP NVO-të	
<p>6 Akcija 4.6 Uvek nadgledajte decu kako ne bi radila na teškim i opasnim poslovima kakva jesu; rad sa otpadom, pesticidima itd.</p>	Kontinuirano	DZSZ- GCPM-OKZP NVO-të	
<p>7 Akcija 4.7 Održavanje kampanja podizanja svesti i podizanja svesti za smanjenje broja ranih brakova.</p>	Kontinuirano	DZSZ- GCPM-OKZP NVO-të	

Zapošljavanje, socijalna zaštita;

Cilj: Zapošljavanje i unapređenje ekonomske situacije za sve pripadnike romske, aškalijske i egipćanske zajednice.

Cilj 1: Povećanje stepena zaposlenosti lica iz RAE zajednice, kroz posredovanje, stručno osposobljavanje i zapošljavanje u javnom i privatnom sektoru

Aktivnost 1: Izrada i implementacija novih i postojećih programa za aktiviranje slobodne radne snage iz tri RAE zajednice

	Period	Nosilac	Budžet
<p>1 Akcija 1.1 Zapošljavanje pripadnika tri zajednice u javnom sektoru kako je predviđeno Zakonom o državnim službenicima</p>	Kontinuirano	MALS Opština ,OKZP	KBK

<p>2 Akcija 1.2 Ekskluzivno zapošljavanje za RAE zajednice u oblasti građevinarstva i infrastrukture, poboljšanje uslova života u naseljima u kojima žive i pripadnici RAE zajednica</p>	<p>Kontinuirano</p> <p>Opština DPUMH, OKZP- MRSSZ</p>	
<p>3 Akcija 1.3 Veća zastupljenost u javnom sektoru na lokalnom nivou.</p>	<p>Kontinuirano</p> <p>Sve javne institucije</p>	
<p>4 Akcija 1.4 Objavljivanje izveštaja o istraživanju</p>	<p>Kontinuirano</p> <p>D. za Admin- istra- ciju OKZP</p>	

Cilj 2: Povećanje broja zaposlenih iz RAE zajednica u privatnom, privrednom sektoru kroz osmišljavanje i implementaciju fiskalno-ekonomskih politika koje promovišu zapošljavanje i samozapošljavanje. Izrada i implementacija politika za samozapošljavanje pripadnika tri zajednice kroz podršku malim i srednjim preduzećima, privatizaciju i fiskalne inicijative

Aktiviteti : Hartimi dhe zbatitAktiviteti :Hartimi dhe zbatimi i programeve të reja dhe ekzistuese për aktivizimin e krahut të lirë të punës nga të tri komunitetet RAEmi i programeve të reja dhe ekzistuese

	Period	Nosilac	Budžet
<p>1 Akcija 2.1 Preduzete su konkretne mere za ublažavanje poreza, poreza na preduzeća koje preduzimaju tri zajednice (npr. oslobađanje od poreza u prve dve godine poslovanja, itd.).</p>	<p>2023-2026</p>	<p>KDV, KP, KPZ, JLP, NVO poslova ud- ruženja, Privred- na komora Koso- va, Poreska kan- celarija, Kance- larija za ravnopravnost polova, MRSSZ, MKK, EU, OKZP, DER</p>	<p>KBK,</p>

<p>2 Akcija 2.2 Održavaju se redovni sastanci i potpisuju memorandumni o saradnji i razumevanju između Kosovske agencije za podršku malim i srednjim preduzećima i kreditnih i mikrofinansijskih institucija, za podsticanje poslovanja od strane članova tri zajednice.</p>	Kontinuirano	MF, MALS, MRSSZ, DBF, OKZP drugi donatori	KBK, drugi donatori
<p>3 Akcija 2.3 Kreirati specifične programe za pristup privatnom sektoru koji uzimaju u obzir karakteristike tri zajednice</p>	Kontinuirano	MRSSZ, MEF, Opština, OKZP	
<p>4 Akcija 2.4 Sprovode se obuke na temu kako osnovati i razviti privatnu delatnost samozapošljavanja koju planira Ministarstvo rada i socijalnog staranja za sprovođenje Strategije za obuku preduzetnika.</p>	Kontinuirano	MEF, MRSSZ, OKZP, drugi donatori	

<p>5 Akcija 2.5 Donatori i kreditiranje, promocija poslovanja i mikrofinansijske institucije se podstiču da periodično povećavaju sredstva za privatna preduzeća i programe obuke za upravljanje i savetovanje za pripadnike tri zajednice</p>	Kontinuirano	MF, MRSSZ, DBF, OKZP, drugi donatori	Drugi donatori
<p>6 Akcija 2.6 Poslovni proizvodi iz tri zajednice dobijaju priliku da se predstavljaju na organizovanim sajmovima.</p>	Kontinuirano	Opština, OKZP, MRSSZ, NVO-të	Drugi donatori
<p>7 Akcija 2.7 Kreiraju se programi i podržavaju se specifični programi za žene iz tri zajednice za poslovne aktivnosti.</p>	Kontinuirano	MF, MRSSZ, Opština, DBF, DER, OKZP, NVO-te	Drugi donatori

8 Akcija 2.8 Održavanje studije o neformalnoj ekonomiji tri zajednice i ispitivanje mogućnosti za njen povratak u formalnu ekonomiju	Kontinuirano	Opština, DPER, DBF, OKZP	KBK, drugi donatori
---	--------------	--------------------------	---------------------

Cilj 3: Podsticanje, priprema i podrška zajednicama Roma, Aškalija i Egipćana za njihovo maksimalno uključivanje u agro-kulturne aktivnosti.			
Aktivnost 3: Identifikacija i selekcija pojedinaca iz tri zajednice zainteresovanih da imaju koristi od sredstava projekata MPŠRR, u sledećim oblastima: Poljoprivreda, Stočarstvo, Hortikultura, Povrće, Pčelarstvo, itd.			
1 Akcija 3.1 Održavanje poseta radi informacija o sredstvima Ministarstva unutrašnjih poslova i komunikacija sa zajednicama RAE.	Period	Nosilac	Budžet
	2023	Opština, OKZP, DPŠRR, MPŠRR, NVO -të	

2 Akcija 3.2 Identifikacija pojedinaca ili grupa zainteresovanih da imaju koristi od MPŠRR fonda	Kontinuirano	Opština, OKZP, DPŠRR, MPŠRR, NVO -të	
3 Akcija 3.3 Stimulacija pojedinaca sa niskim primanjima, žena, višćlanih porodica kroz procenu ekonomske situacije zainteresovanih za beneficije različitih subvencija	Kontinuirano	Opština, DB F, OKZP, DPŠRR, MPŠRR, NVO -të	Opština, KBK, Drugi donatori
4 Akcija 3.4 Pružanje odgovarajuće pomoći za maksimalnu korist i korišćenje	Kontinuirano	Opština, DB F, OKZP, DPŠRR, MPŠRR, NVO -të	Opština, KBK, Drugi donatori

Cilj 4: Podsticanje, priprema i podrška zajednicama Roma, Aškalija i Egipćana za njihovo maksimalno uključivanje u agro-kulturne aktivnosti.

Aktivnost 4: Stalno i privremeno zapošljavanje RAE zajednica kroz sezonske projekte		Period	Nosilac	Budžet
1	Akcija 4.1 UKljučivanje radne snage iz zajednica u sezonske napore za čišćenje životne sredine, poljoprivredne radove, pošumljavanje, itd.	2023	MRSSZ,	KBK, MRSSZ,
			MPŠRR,	MPŠRR, drugi donatori
			Opština,	
			OKZP,	
			NVO, ZP,	
			DPP, DAP	
2	Akcija 4.2 Održavanje sesija – obuka za obuku i orijentaciju prema projektu i radnom mestu – za stručno usavršavanje u određenim oblastima sa orijentacijom prema prioritetu radnog mesta.	Kontinuirano	MRSSZ,	KBK, drugi do-
			MPŠRR,	natori
			Opština,	
			OKZP,	
			NVO, ZP,	
			DPP, DAP	

3	Akcija 4.3 Organizovanje kampanja podizanja svesti i informisanja za usluge koje nudi Ministarstvo unutrašnjih poslova i komunikacija i Ministarstvo za socijalna pitanja i zdravlje.	Kontinuirano	MRSSZ,	
			MPŠRR,	
			Opština,	
			OKZP,	
			NVO, ZP,	
			DPP, DAP	
4	Akcija 4.4 Prikupljanje podataka o trenutnom broju registrovanih lica iz tri zajednice u blizini biroa za zapošljavanje.	Kontinuirano	OKZP, ZP	
5	Akcija 4.5 Podizanje svijesti zajednica o uslugama centara za stručno osposobljavanje (CPO) kroz orijentacijske sastanke i seminare.	Kontinuirano	MRSSZ,	KBK, drugi do-
			MPŠRR,	natori
			Opština,	
			OKZP,	
			NVO, ZP,	
			DPP, DAP	

<p>6 Akcija 4.6 Postavljanje kriterijuma za obuku i njihovo poštovanje, pol, starost, postojanje u socijalnoj pomoći itd.</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>MRSSZ, MPŠRR, Opština, OKZP, NVO, ZP, DPP, DAP</p>	<p>KBK I drugi donatori</p>
<p>7 Akcija 4.7 Procena postojećih veština i organizacija stručne obuke u skladu sa mogućnostima zapošljavanja.</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>MRSSZ, MPŠRR, Opština, OKZP, NVO, ZP, DPP, DAP</p>	<p>KBK, I drugi donatori</p>
<p>8 Akcija 4.8 Uključivanje RAE zajednica u projekte i šeme zapošljavanja koje preduzimaju donatori (UNDP, USAID) itd.</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>MRSSZ, MPŠRR, Opština, OKZP, NVO, ZP, DPP, DAP</p>	<p>Donatori</p>

Cilj 5: Omogućavanje primanja socijalnih usluga kroz razmenu informacija, uključivanje u šeme pomoći i pružanje usluga na pravičan način i zasnovan na potrebama

<p>Aktivnost: 5. Pružanje socijalnih usluga kroz podizanje svesti, informisanje i uključivanje u postojeće šeme</p>			
	Period	Nosilac	Budžet
<p>1 Akcija 5.1 Informisanje zajednica o mogućnostima primanja i vrstama socijalnih usluga</p>	<p>2023 Kontinuirano</p>	<p>Opština, MRSSZ, OKZP, NVO - te</p>	<p>KBK</p>
<p>2 Akcija 5.2 Pružanje socijalne pomoći za RAE zajednice</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Opština, MRSSZ, DZSZ, OKZP</p>	<p>KBK</p>

3	Akcija 5.3 Pružanje hitne pomoći, otplata dugova za energiju	Kontinuirano	MRSSZ, MEF, Opština ,KEDS OKZP	
4	Akcija 5.4 Informisanje zajednica kroz razgovore, sastanke sa RAE zajednicom o osnovnim pravima u oblasti socijalne zaštite	Kontinuirano	MRSSZ, DZSZ, NDNJ ZBGJ, OKZP, NVO	
5	Akcija 5.5. Prava lica sa posebnim potrebama, mere zaštite porodice i zaštitne mere u građanskom zakoniku	2023 Kontinuirano	MRSSZ, DZSZ, NDNJ ZBGJ, OKZP, NVO- të, Sudovi	KBK, drugi donatori

6	Akcija 5.6. Porodični odnosi među članovima i izbor kriza u porodici	Kontinuirano	MRSSZ, DZSZ, NDNJ ZBGJ, OKZP, NVO- të, Sudovi	
7	Akcija 5.7 Upotreba nasilnih sredstava u porodici, upravljanje slučajevima i primanje pomoći od socijalnih radnika	Kontinuirano	MRSSZ, DZSZ, NDNJ ZBGJ, OKZP, NVO- të, Sudovi	KBK, drugi donatori
8	Akcija 5.8 Zaštita od trgovine i seksualnog zlostavljanja žena i dece	Kontinuirano	MRSSZ, DZSZ, NDNJ ZBGJ, OKZP, NVO- të, Sudovi	KBK i donatori

<p>9 Akcija 5.9 Saradnja sa nevladinim organizacijama i prihvatilištima za rehabilitaciju žena i dece koja doživljavaju nasilje</p>	Kontinuirano	MRSSZ, DZSZ, NDNJ ZBGJ, OKZP, NVO- te, Sudovi	KBK, donate tjerë
<p>10 Akcija 5.10 Olakšice opštinskih obaveza za porodice koje nemaju socijalnu pomoc ili bilo koji drugi oblik prihoda</p>	Kontinuirano	Opština MRSSZ, DZSZ, , OKZP,	KBK
<p>11 Predvidjeti da sve donacije i subvencije idu na zaslužna mjesta, da ih povremeno kontrolišu, upravljaju i proglašavaju nadležni, lokalni, državni organi, predstavnici zajednica, NVO.</p>	Kontinuirano	Opština, MRSSZ, MMPH, OKZP	

Stanovanje, infrastruktura;

Svrha: Stvaranje stambenih uslova za porodice Roma, Aškalijski, Egipćana, kao i olakšavanje procesa legalizacije neformalnih naselja.

Cilj: 1 Izgradnja kuća za porodice beskućnika i socijalne slučajeve i olakšavanje procesa legalizacije neformalnih naselja

<p>Aktivnost 1: Identifikacija porodica koje nemaju smeštaj i rešavanje problema ovih porodica</p>				Period	Nosilac	Budžet
<p>1 Akcija 1.1 Identifikacija porodica koje nemaju sklonište kroz posete oblastima u kojima žive RAE zajednice.</p>	Kontinuirano	OKZP- DZSZ				
<p>2 Akcija 1.2 Rešavanje stambenog problema ovih porodica u drugim opštinskim i vladinim instancama i identifikovanje potencijalnih donatora</p>	Kontinuirano	OKZP, DZSZ, MRSSZ, MKK, MALS	KBK, drugi donatori			

Cilj 2: Olakšati proces legalizacije neformalnih naselja

Aktivnost 2: Tačna identifikacija neformalnih naselja u oblastima u kojima žive ove zajednice.

<p>1 Akcija 2.1 Identifikacija neformalnih naselja</p>	Period	Nosilac	Budžet
	Kontinuirano	OKZP	

2 Akcija 2.2 Olakšavanje procesa legalizacije olakšavanjem kriterijuma za legalizaciju i pomaganjem u pripremi dokumentacije.	Kontinuirano	OKZP, D, za Administraciju
3 Akcija 2.3 Koordinacija aktivnosti u oblasti stanovanja za samce, informisanje sa	Kontinuirano	OKZP
4 različite vladine institucije, lokalne i međunarodne.	Kontinuirano	OKZP
5 Akcija 2.4 Formiranje radne grupe za olakšavanje kriterijuma za proces legalizacije.	Kontinuirano	OKZP

Cilj 3: Stanovanje zajednica RAE koje žive u teškim i neadekvatnim uslovima stanovanja radi poboljšanja uslova i izgradnja stambenih kuća.

Aktivnost 3: Održiv izbor stanovanja za porodice koje žive u teškim uslovima Ekonomski i socijalni

	Period	Nosilac	Budžet
1 Akcija 3.1 Izrada predloga projekta za izgradnju kuća za porodice sa teškim ekonomskim i socijalnim uslovima	Kontinuirano	OKZP, DZSZ, MRSSZ, MKK, NVO- tē	KBK , Opština, drugi donatori
2 Akcija 3.2 Priprema baze podataka sa detaljnim podacima o porodicama.	Kontinuirano	OKZP, DZSZ, NVO-tē	
3 Akcija 3.3. Izbor i smēštaj porodica prema smernicama i programu socijalnog stanovanja	Kontinuirano	OKZP, DZSZ	KBK Opština, donatori
4 Akcija 3.4 Identifikovati porodice sa više članova, porodice sa jednim roditeljem i one sa pojedincima sa posebnim potrebama da lakše imaju koristi kroz predlog komisije.	Kontinuirano	OKZP, DZSZ	

Cilj 4: Stambeno stanovanje RAE zajednica koje žive u teškim i nenaseljivim uslovima da postanu projekti poboljšanja stanovanja i skloništa

Aktivnost 4. Poboljšanje uslova stanovanja, pristup i uključivanje RAE zajednica u programe stambenog naseljavanja.

Period	Nosilac	Budžet

1 Akcija 4.1. Preduzimaju se aktivnosti na identifikaciji RAE porodica koje žive u teškim stambenim uslovima	Kontinuirano OKZP, DZSZ, NVO	
2 Akcija 4.2 Izrada projekta za poboljšanje uslova stanovanja na osnovu preporuka iz studije, uređenje putne infrastrukture, trotara, rasvete, vodovodne mreže, kanalizacione mreže, elektro mreže, javnih službi i dr. Za sve ovo, zahtevi i izrada projekata treba da se vrše preko predstavnika zajednica RAE u nadležnim opštinskim direkcijama.	Kontinuirano OKZP, DZER, DZSZ, DIUZS ,DUPŽS	Donator

3 Akcija 4.3 Uključivanje zajednica preko njihovih političkih predstavnika, NVO-a i direktnog dijaloga sa zajednicom u izradi stambenih planova koje preduzimaju centralni i lokalni nivou.	Kontinuirano Opština, OKZP, NVO, DZSZ, DIUZS MALS, MKK , MRSSZ	Drugi Donatori
--	---	----------------

Cilj 5: Regulisanje neformalnih naselja od strane Vlade Kosova, Opštine da obezbedi stabilan izbor i jednak tretman za RAE zajednice.

Aktivnost 5. Izrada i realizacija planova uređenja postojećih neformalnih naselja			
	Period	Nosilac	Budžet
1 Akcija 5.1 Izrada strategije i akcionog plana za identifikaciju neformalnih naselja	Kontinuirano	OKZP, DIKG MSPP	KBK
2 Akcija 5.2 Izrada strategije i akcionog plana za regulisanje neformalnih naselja	Kontinuirano	MSPP	
3 Akcija 5.3. Sprovođenje plana za identifikaciju neformalnih naselja	Kontinuirano	MSPP, Opština	KBK
4 Akcija 5.4. Unapređenje životne sredine za održivi lokalni razvoj	Kontinuirano	DZER OKZP	KBK, Opština
5 Akcija 5.5 Razvoj ljudskih resursa i povećanje zaposlenosti	Kontinuirano	MRSSZ, ZP, OKZP	KBK
6 Akcija 5.6 Unapređenje infrastrukture, životne sredine i javnih usluga	Kontinuirano	Opština	KBK

Cilj 6: Stanovanje i neformalno naselje			
Aktivnost 6. Napraviti odziv izbor za legalizaciju neformalnih naselja u onim zemljama u kojima žive RAE zajednice			
	Period	Nosilac	Budžet
1 Akcija 6.1 Trebalo bi stvoriti objekte u procesu legalizacije neformalnih naselja od strane Opštine za regulisanje imovinske dokumentacije u onim slučajevima kada imovina nije na njihovo ime.	Kontinuirano	Opština, D. Admi- nis- traciju, DIKG, OKZP	
2 Akcija 6.2 Razmotriti mogućnost davanja neke javne imovine onim porodicama RAE zajednica koje nemaju imovinu i žive u teškoj ekonomskoj situaciji i kojima je veoma potreban stambeni prostor.	Kontinuirano	Opština, MRSSZ, MSPP, OKZP	

Mediji, kultura, omladina, sport;

Cilj: 1. Stvaranje mogućnosti za pristup građana iz redova zajednica lokalnim radijima i javnim televizijama.

Aktivnost 1.: Stvaranje finansijskih mogućnosti za razvoj radio i televizijskih programa koje I posvećeni su problemima sa kojima se suočavaju zajednice Roma, Aškalijska i Egipćana.			
	Period	Nosilac	Budžet
1 Akcija 1.1 Nastaviti sa informisanjem zajednica da učestvuju u svim javnim debatama sa građanima, gde mogu da debatuju i izraze svoje zahteve.	Kontinuirano	Opština, OKZP, Direkcija za Administra- ciju, itd.	
2 Akcija 1.2 Komunikacija sa lokalnim radijem za realizaciju programa za mlade posvećenog mladima iz zajednica Roma, Aškalijska i Egipćana.	2023 Kon- tinuirano	MKOS, OKZP, DKOS, NVO	

<p>3 Akcija 1.3 Širenje važnih informacija, posebno za javne sastanke planiranja budžeta i utvrđivanja prioriteta za kapitalne investicije u naseljima u kojima su stanovnici ovih zajednica uglavnom prisutni, kao npr. Na primer Centar-Podujevo, naselje "Ali Ajeti", naselje "Xhafer Meta", sela Orlane, Batlavo, Svetlje, Perane.</p>	Kontinuirano	Opština, OKZPK, DBF, DUPZS, DPER	
---	--------------	----------------------------------	--

<p>4 Akcija 1.4. Promovisanje Zakona o pristupu službenim dokumentima na područjima gde žive zajednice Roma, Aškalija i Egipćana u cilju obaveštavanja o pravima na pristup službenim informacijama i dokumentaciji</p>	Kontinuirano	MKOS, Komuna, OKZP, D. Administracije	
<p>5 Akcija 1.5 Razmotriti mogućnost uspostavljanja i podrške održivog medijskog centra za zajednicu Roma, Aškalija i Egipćana.</p>	2023	MKOS, Opština, OKZP, NVO	drugi donatori
<p>6 Akcija 1.6 Održavanje kurseva novinarstva za pripadnike zajednica Roma, Aškalija i Egipćana u cilju njihovog ideološkog i profesionalnog razvoja i koristi u ovoj oblasti.</p>	Kontinuirano	OKZP, NVO	KBK, drugi donatori

Cilj: 2 Povećanje učešća Roma, Aškalija i Egipćana u procesu donošenja odluka o politici, izradi i implementaciji u oblasti kulture i medija na svim nivoima

Aktivnost: 2 Povećanje kapaciteta pripadnika tri zajednice za aktivnosti formalnog i neformalnog obrazovanja	Period	Nosilac	Budžet
	<p>1 Akcija 2.1 Pružanje mogućnosti za nastavnu praksu studentima RAE u kulturnim institucijama na redovnoj, periodičnoj osnovi.</p>	Kontinuirano	MKOS, Opština, D. administracije, DKOS, OKZP
<p>2 Akcija 2.2 Obezbeđivanje obuke za predstavnike zajednice i njihovo obučavanje za korišćenje tehničke, političke, uređivačke, novinarske opreme, opreme za upravljanje informacijama i komunikacijama.</p>	Kontinuirano	MKOS, Opština, OKZP	
<p>3 Akcija 2.3 Podrška aktivnostima izgradnje kapaciteta za novinarstvo iz tri zajednice.</p>	Kontinuirano	MKOS, Opština, OKZP	KBK, drugi donatori

Akcioni plan

4 Akcija 2.4 Podsticati javne i privatne medije da kreiraju posebne programe i povećaju izvodljivost i prezentaciju života tri zajednice u lokalnim i televizijskim programima.	Kontinuirano	MKOS, Opština, OKZP,	KBK, drugi donatori
5 Akcija 2.5 Redovno praćenje štampanih i elektronskih medija i obezbeđivanje analitičkih izveštaja na kraju svake godine o mestu koje tri zajednice zauzimaju u medijskim prostorima.	Kontinuirano	MKOS, DKOS, D. Adminis-tracije, OKZP	KBK, drugi donatori

Cilji: 3. Promovisanje kulturnog identiteta tri zajednice kroz zaštitu kulturnog nasleđa i podršku kulturnim aktivnostima.

Aktivnost: 3 Javna svest o kulturnom bogatstvu tri zajednice kroz promotivne aktivnosti kulture tri zajednice.			
	Period	Nosilac	Budžet
1 Akcija 3.1 Istraživačke aktivnosti za identifikaciju kulturnih objekata iz tri zajednice	Kontinuirano	MKOS, Opština, , DKOS, OKZP	KBK, drugi donatori
2 Akcija 3.2 Identifikacija kulturnih objekata i njihovo proglašenje nacionalnim dobrima.	Kontinuirano	MKOS, Opština, DKOS, OKZP	
3 Aktivnost 3.3 Objavljivanje i povećanje javnog znanja o objektima kulturnog nasleđa.	Kontinuirano	MKOS, Opština, DKOS, OKZP	
4 Akcija 3.4 Podrška prikupljanju činjenica o kulturi, muzici, umetnosti tri zajednice.	Kontinuirano	MKOS, Opština, DKOS, OKZP-	
5 Akcija 3.5 Identifikacija umetnika iz tri zajednice i preduzimanje mera za njihovo aktivno učešće u kulturnom životu.	Kontinuirano	MKOS, Opština, DKOS, OKZP	

6 Akcija 3.6 Organizacija nedelje kulture Roma, Aškacija i Egipćana.	Kontinuirano	MKOS, Opština, DKOS, OKZP, NV	KBK, drugi do-natori
--	--------------	-------------------------------	----------------------

Cilj: 4. Zajednice Roma, Aškacija i Egipćana mogu da razvijaju i promovišu svoj kulturni identitet i razvoj omladinskih i sportskih aktivnosti.

Cilj: 4 Unapređenje infrastrukture i finansijskih mogućnosti

Aktivnost: 4. Opština treba da obezbedi prostor za razvoj kulturnih i sportskih aktivnost

1 Akcija 4.1 RAE zajednica ima Omladinski centar na raspolaganju za kulturne, omladinske i sportske aktivnosti.	Kontinuirano	MKOS, Opština, DKOS, OKZP,	
2 Akcija 4.2 Finansijska podrška kulturnim i sportskim inicijativama koje dolaze iz zajednica.	Kontinuirano	Opština, DKOS, OKZP, NVO	KBK, drugi do-natori
3 Akcija 4.3 Finansijska podrška obeležavanju dva nacionalna praznika RAE zajednica 15. februara i 8. aprila.	Kontinuirano	MKOS, Opština, DKOS, OKZP, DBF	KBK, drugi do-natori
4 Akcija 4.4 RAE zajednice podsticati na aktivno bavljenje sportom u svim sportskim klubovima koji su otvoreni za sve mlade ljude koji imaju talenta za sport da budu aktivni deo svih sportskih klubova u našoj opštini, kao što su: klubovi, fudbalski, košarkaški, odbojka, rukomet, karate, plivanje, itd.	Kontinuirano	MKOS, Opština, DKOS, OKZP,	
5 Akcija 4.5 Podržati i pomoći mladima RAE zajednica u našoj opštini da budu model za promociju multikulturalnih vrednosti kao što su sport, kultura, umetnost, muzika itd.	Kontinuirano	Opština, DKOS, OKZP, NVOs	
6 Akcija 4.6 Kontinuirano promovisati i štiti identitet i kulturna dobra RAE zajednica u svim oblastima kulture.	Kontinuirano	Opština, DKOS, OKZP, NVO	KBK, drugi do-natori

Cilj: 5 Zaštita i promocija identiteta i kulturnog bogatstva zajednica Roma, Aškalija i Egipćana
 Cilj 5: Povećanje učešća zajednica Roma, Aškalija i Egipćana u procesu donošenja odluka za kreiranje i sprovođenje politike u oblasti medija, kulture, mladih, sporta na svim nivoima.

Aktivnost: 4 Stvaranje zajedničkog odbora za medije, kulturu, omladinu i sport i nadzor projekata za ove tri zajednice.

		Period	Nosilac	Budžet
1	Akcija 5.1 Utvrđivanje kriterijuma za izbor članova Komisije uz učešće ličnosti iz oblasti umetnosti, kulture i sporta iz tri zajednice.	Kontinuirano	MKOS, Opština, DKOS, OKZP, NVO	
2	Akcija 5.2 Članovi komisije odlučuju o pravilima njenog rada i održavaju redovne periodične sastanke o planiranju i praćenju aktivnosti u skladu sa planom rada.	Kontinuirano	MKOS, Opština, DKOS, OKZP, NVO	
3	Akcija 5.3 Komitet daje preporuke o budžetu za zajednice i prioritetima za ove kulturne aktivnosti, kao i izveštavanje o rashodima.	Kontinuirano	MKOS, Opština, DKOS, OKZP, NVO	

Isradu i objavljivanje ovog akcionog plana podržala je Organizacija za Evropsku Bezbednost i Saradnju OEBS Opštinska Kancelarija za Zajednice i Povratak, Opština Podujevo i Opštinski Akcioni Komitet, Opština Podujevo.